4
Vragenuur: Vragen Verhoeven

Vragen van het lid Verhoeven aan de minister van Financiën, bij afwezigheid van de minister van Economische Zaken, over **het bericht "Start-ups raken verstrikt in oerwoud aan subsidies"**.

De heer **Verhoeven** (D66):
Voorzitter. In Het Financieele Dagblad van vanmorgen stond te lezen dat nieuwe bedrijven en start-ups klagen over de toegankelijkheid van subsidies en stimuleringsregelingen en spreken van een woud aan regels, onmogelijke voorwaarden, stroperigheid en bureaucratie. Dat is uitermate zorgelijk in een land waar nieuwe bedrijven en start-ups juist de belangrijkste bron van innovatie, nieuwe groei en werkgelegenheid zijn. Ondanks alle mooie woorden en initiatieven als het actieplan Ambitieus Ondernemerschap van het kabinet en de start-up special envoy, blijkt opnieuw dat het kabinet vooral goed is voor bestaande bedrijfstakken en de gevestigde orde van onze economie. We zouden juist vol moeten inzetten op de kracht van start-ups en het innovatieve midden- en kleinbedrijf.

Start-ups voelen zich absoluut niet gesteund. Een Wbso-aanvraag duurt drie maanden. Dat zou drie dagen moeten zijn. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland werkt stroperig en de voorwaarden van een regeling als het innovatiekrediet zijn nagenoeg onmogelijk. Bovendien vormen alle regelingen tezamen een ondoordringbaar woud. Deze problemen zijn allesbehalve nieuw. Daarom stel ik opnieuw, nu aan de minister van Financiën, de volgende vragen.

Waarom zijn alle stimuleringsregelingen van het kabinet nog steeds zo tijdrovend en ingewikkeld? Waarom slaagt het kabinet er niet in te zorgen voor een goede aansluiting op de praktijk van bedrijven en start-ups? Waarom maakt het kabinet de vele regelingen die er zijn niet beter inzichtelijk en echt toepasbaar?

De **voorzitter**:
Dank u wel. Ik geef het woord aan de minister van Financiën voor zijn beantwoording van de gestelde vragen.

Minister **Dijsselbloem**:
Voorzitter. Ik vervang, zoals u al zei, de minister van Economische Zaken. Ik zal dat zo goed mogelijk doen. Dat is nog een hele klus.

De berichten vanochtend in de krant zijn inderdaad niet gunstig voor de rijksoverheid, omdat er een aantal starters aan het woord wordt gelaten die zeggen dat de regelingen te ingewikkeld en te tijdrovend zijn. Mijn eerste reactie daarop zou zijn dat Economische Zaken hen onmiddellijk na de kerstvakantie — als u het goed vindt — zal uitnodigen om met hen het gesprek aan te gaan over de zaken waar ze tegenaan gelopen zijn. De praktijk en de theorie sluiten blijkbaar niet aan.

Mijn tweede reactie in de richting van de heer Verhoeven luidt als volgt. Hij zegt dat het kabinet vooral goed is voor de gevestigde orde van de economie. Daarmee doet hij zichzelf tekort, omdat het kabinet in nauwe samenwerking met D66 onder het kopje toekomstfonds een aantal regelingen verder heeft aangejaagd, gevuld en geïnitieerd. Ik noem het Innovatiefonds MKB+, SEED Capital, het Innovatiekrediet, de Vroegefasefinanciering en het Dutch Venture Initiative. Dat zijn allemaal zaken die dankzij het toekomstfonds een verdere push hebben gekregen. Ere wie ere toekomt: ook door D66, want het kabinet en D66 trekken hierin samen op. Daarmee doet de heer Verhoeven zichzelf dus tekort.

Als je kijkt naar de regelingen, moet je vaststellen dat sommige regelingen nog nieuw zijn en mogelijk aanloopproblemen hebben. Dat geldt in ieder geval voor de Vroegefasefinanciering. Die is pas sinds deze zomer van kracht. Overigens loopt de startersregeling daarbinnen goed; het budget voor dit jaar is volledig opgebruikt. Om de aanvragers zo snel mogelijk van dienst te zijn, hanteren we een quickscan. Mensen krijgen eerst een snelle beoordeling; maak je überhaupt kans? Dat geeft voor een aantal van hen duidelijkheid. De rest gaat in een serieuze beoordeling. Omdat het om veel geld kan gaan, is dat natuurlijk een gedegen beoordeling. Het geld is voor dit jaar volledig benut.

Bij de Wbso — de starters zijn daar overigens heel positief over in het artikel — moeten we vaststellen dat het inderdaad bijna drie maanden duurt voordat er een definitieve uitslag is. We gaan bekijken of dat sneller kan. We gaan bekijken hoe de omloopsnelheid van aanvragen sneller kan, zeker voor deze starters, die haast hebben. Maar de regelingen, zeker die voor de starters, worden grosso modo goed benut.

De heer **Verhoeven** (D66):
Ik ben natuurlijk blij dat de minister zegt dat er mede namens D66 een aantal dingen op het gebied van het bedienen van ondernemers steeds beter gaan. Dat heeft hij bij het rechte eind; dat zegt hij goed. Maar dan geef ik hem het advies om op een aantal andere punten die nog niet goed lopen ook goed naar D66 te luisteren. Die kans is er nu.

We hebben een aantal punten inderdaad goed geregeld, maar ik heb het op dit moment liever over een aantal punten die nog niet zo goed gaan, bijvoorbeeld de start-up envoy, mevrouw Kroes. Zij gaat aan de slag om de start-ups in Nederland te krijgen. Hoe gaat zij ervoor zorgen dat al die start-ups niet binnen een paar maanden gillend weer weglopen door de ingewikkeldheid van alle regelingen op het moment dat zij dat moeras aantreffen en de weg niet vinden in Nederland? Natuurlijk hebben we een aantal middelen. Sterker nog, er zijn allerlei nieuwe regelingen bij gekomen in de afgelopen tijd. Maar hoe zorgen we ervoor dat die regelingen ook voor iedereen begrijpelijk zijn en dat je niet verdwaalt in al die verschillende regelingen, die als het ware een ondoordringbaar woud vormen? Hoe gaat het kabinet daarvoor zorgen? Hoe gaat het kabinet het laagdrempelig en toegankelijk maken voor ondernemers, die hard werken en niet zo veel tijd hebben om al die verschillende dingen te doorgronden? Daar gaat het om.

Minister **Dijsselbloem**:
Dat is een terecht punt. Ik ben blij dat D66 het kabinet ook op dit punt blijft steunen. We trekken hier samen in op. EZ is van plan om op zeer korte termijn een digitaal loket te creëren, omdat er terecht, zoals de heer Verhoeven zegt, erg veel regelingen zijn, zowel op het gebied van financiering en krediet als op het gebied van innovatie en fiscale regelingen. Er zijn heel veel regelingen om verschillende categorieën van ondernemers te ondersteunen. De toegankelijkheid daarvan moet echt beter. We gaan dus met een digitaal loket mensen veel toegankelijker de weg wijzen in wat er is en wat er voor hen kan werken. We gaan bekijken of we een fast lane kunnen creëren voor starters en de doorlooptijden van aanvragen versnellen, juist voor de ondernemers voor wie dat belangrijk is.

Ten slotte kom ik op mevrouw Kroes, die we niet alle taken en al het huiswerk in handen moeten spelen. Dit huiswerk gaat het kabinet gewoon doen. Mevrouw Kroes richt zich sterk op het klimaat en de aantrekkelijkheid voor buitenlandse investeerders en buitenlandse start-ups, om ook voor hen Nederland op de kaart te zetten als vestigingsland voor start-ups en als goede plek om je bedrijf op te starten. Het huiswerk dat we hier bespreken is voor het kabinet. De eerste stap is om de startende ondernemers uit het artikel uit te nodigen om met ze te praten.

De heer **Verhoeven** (D66):
Het is goed om te horen dat het kabinet een "fast lane" — dat zou niet helemaal mijn terminologie zijn — creëert en dat het dus de snelheid gaat verhogen van het afhandelen van al die aanvragen. Dat is echt belangrijk, want heel veel ondernemers zeggen: op het moment dat ik het nodig heb, krijg ik geen reactie en op het moment dat ik verder ben, blijk ik het wel of niet gekregen te hebben. Dat is dus belangrijk.

Dan nog even over het digitale loket. We hebben al heel veel digitale loketten. Het probleem is ook dat er zelfs te veel loketten zijn. Er moet één loket komen. Wat mij betreft worden daar alle organisaties die ondernemers helpen samen in gebundeld. Tijdens de begrotingsbehandeling hebben we daar al uitgebreid over gesproken met de minister van Economische Zaken. Er moet één loket, één site, één plek zijn waar alle ondernemers in dit land en alle start-ups terechtkunnen. Zij moeten snel kunnen zien wat er allemaal is en wat bij hun behoefte past. Mijn vraag aan het kabinet is, wanneer dat loket er is. Wanneer kunnen de ondernemers die met kerst met de minister kunnen komen praten bij dat loket terecht?

Minister **Dijsselbloem**:
Ik merk dat de heer Verhoeven vaak met de minister van Economische Zaken hierover spreekt. Het is precies de intentie van de minister van Economische Zaken om RvO, die veel van deze regelingen uitvoert, de Kamers van Koophandel en de Kredietdesk bijeen te brengen achter dat ene loket. Dat is precies de plek waar je het overzicht van het totaal aan regelingen en ondersteuning voor startende bedrijven zult aantreffen. Ik kan zo niet zeggen wanneer dat digitale loket in de lucht zal zijn, maar ik zorg ervoor dat u een zeer kort briefje krijgt van de minister van EZ, waarin die datum wordt vastgelegd. Nogmaals, het gesprek met de startende ondernemers zal na de kerst plaatsvinden. Het zal de minister van Economische Zaken voor de kerst niet meer lukken.

De heer **Van Veen** (VVD):
Ik heb de afgelopen periode veel bedrijven bezocht van de top 100 van meest innovatieve bedrijven van de Kamer van Koophandel. Ik heb net als de minister geconstateerd dat er veel waardering is voor de Wbso-regels die door de regering zijn opgesteld. In de initiatiefnota #StartupNL van de VVD hebben wij gevraagd om meer flexibiliteit, omdat er sectoren zijn waarover weinig kennis is bij het ministerie. Op die manier moet het gaan gebeuren ...

De **voorzitter**:
Wat is uw vraag? U moet nu snel een vraag gaan stellen.

De heer **Van Veen** (VVD):
Ik ga mijn vraag toch even inleiden, want anders snapt de minister echt niet waar ik het over heb.

De **voorzitter**:
U hebt een halve minuut om een vraag te stellen, maar die hebt u nog niet gesteld. Uw halve minuut is voorbij.

De heer **Van Veen** (VVD):
De vraag komt eraan. Dit moeten wij voor zijn. Wij moeten ervoor zorgen dat de Wbso-beoordelaars voldoende kennis hebben en dat wij onze regelingen startup-proof maken. Kan de minister aangeven wanneer hij het startup-proof zijn van onze subsidieregelingen voor elkaar heeft? Daar zitten de ondernemers op te wachten, wellicht ook al in het gesprek dat de ondernemers met de minister gaan hebben na het kerstreces.

Minister **Dijsselbloem**:
Zoals ik heb aangegeven, gaan wij op een aantal punten actie ondernemen. Ik noem maar even het kopje digitaal loket en het kopje doorloopsnelheden. Ook gaan wij gewoon met de ondernemers in gesprek om te horen welke praktische knelpunten er zijn. Veel van de regelingen zijn nieuw; die zijn echt net gestart. Het kabinet heeft in 2014, mede dankzij het toekomstfonds, twee keer een impuls aan die regelingen gegeven; de eerste keer van 125 miljoen en de tweede keer van 100 miljoen. Wij zijn deze organisatie aan het uitbouwen. Het moet sneller en beter. In de eerste maanden van het nieuwe jaar gaan wij deze organisatie verder op poten zetten.

De heer **Groot** (PvdA):
Ter verduidelijking heb ik een vraag over het nieuwe loket dat er komt. Dat is toch niet een nieuw loket bij Economische Zaken? Ik mag toch aannemen dat dit loket gaat aansluiten bij het initiatief van de Kamer van Koophandel, de werkgeversorganisaties en Economische Zaken gezamenlijk? Dus dat er geen nieuw loket komt?

Minister **Dijsselbloem**:
Dat is correct, het is één loket, waarbij wij ervoor zorgen dat dit toegang geeft tot alle kredietfaciliteiten die er inmiddels zijn. Dat zijn er nogal wat, zoals de heer Verhoeven terecht zei. Verder noem ik innovatiesubsidies en het fiscale instrumentarium, zodat mensen ook daarover zijn geïnformeerd. Dit gebeurt samen met de Kamer van Koophandel en het bedrijfsleven, zodat er één plek is waar de informatie beschikbaar komt.

De **voorzitter**:
Ik dank de minister voor de antwoorden en voor zijn komst naar de Kamer.